

ΜΟΝΟΤΟΝΙΑ

1) Να μελετηθεί ως προς την μονοτονία η συνάρτηση

$$f(x) = |x^2 - 1|$$

2) Για να αποδεικνύω ανισοτικές σχέσεις

Αν για τις f, g ισχύει $f(0) = g(0)$ και $f'(x) > g'(x) \forall x \in \mathbb{R}$

Δείξτε ότι i) $f(x) < g(x) \forall x \in (-\infty, 0)$

ii) $f(x) > g(x) \forall x \in (0, +\infty)$

3) Για να βρίσκω το πεδίο τιμών μιας συνάρτησης

Δίνεται η $f(x) = e^{x+1} + ex - 2$

i) Να μελετηθεί ως προς την μονοτονία

ii) Να βρείτε το σύνολο τιμών

iii) Δείξτε ότι η $f(x) = 0$ έχει ακριβώς μια λύση στο $\mathbb{R}$

4) Για να αποδεικνύω την μοναδικότητα ρίζας

Δείξτε ότι

i) $e^x - x + 1 > 0$

ii) $2e^x + 2x = x^2 + 2$ έχει ακριβώς μια ρίζα την $x = 0$

5) Για να λύνουμε ανισώσεις

Αν $f(x) = a^x - x$ $0 < a < 1$

i) Να μελετηθεί ως προς την μονοτονία

ii) Να λυθεί η ανίσωση

$$a^{x^2 - 4} - a^{x - 2} < (x^2 - 4) - (x - 2)$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1) Έστω f, g , παραγωγίσιμες με $A = [0, +\infty)$ για τις οποίες ισχύει $f'(x) = g'(x) + \eta \mu^2 x + e^x$ για κάθε $x \in [0, +\infty)$

Δείξτε ότι $f(0) + g(x) < g(0) + f(x)$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$

2) Δείξτε ότι η εξίσωση $x = 1998^{e-x}$ έχει ακριβώς μια λύση στο $(1, +\infty)$.

3) Δίνεται η $f(x) = \eta \mu x - x + \frac{x^3}{3}$ με $x > 0$. Να μελετηθεί ως προς την μονοτονία.

4) Δίνεται η $f(x) = e^x + xe^x - 1$ $x \geq 0$

i) Να μελετηθεί ως προς την μονοτονία.

ii) Να δείξτε ότι $1 + x < e^x - 1$ $x \geq 0$

- 5) Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x)=e^x$ και $g(x)=x+1$.
Δείξτε ότι έχουν ένα μόνο κοινό σημείο
- 6) Δείξτε ότι η $\sin x = x$ έχει μοναδική λύση στο $(0, \pi)$.
- 7) Έστω $f(x)=x^{1999}+3x-4$ $x \in \mathbb{R}$
i) Δείξτε ότι $f(x)=0$ έχει ακριβώς μία λύση την $x=1$
ii) Βρείτε το πρόσημο της $f(x)$.
- 8) Έστω $H(x)=e^x+e^x-2$
i) Μονοτονία και σύνολο τιμών
ii) Δείξτε ότι η $f(x)=0$ έχει ακριβώς μια λύση στο $\mathbb{R}$
- 9) Έστω $G(x)=x-\frac{x^2}{2}+\ln x$. Δείξτε ότι η $G'(x)=0$ έχει ακριβώς μια λύση στο $[0, \frac{e}{2}]$
- 10) Έστω $H(x)=\sin x - x^2 + \pi x$, $x \in [0, \pi]$. Δείξτε ότι η $H'(x)=0$ έχει ακριβώς μια λύση στο $(0, \pi)$.
- 11) Να λυθούν οι εξισώσεις
i) $e^x + e^{2x} = 2$
ii) $x + \ln x = 1$
iii) $x + \sin x = 1$
- 12) Βρείτε το σύνολο τιμών των συναρτήσεων
α) $f(x)=x^5+2x^3+x-1$, $x \in [0, 1]$
β) $f(x)=\frac{\ln x}{x}$ $x \in [e, 3]$
γ) $f(x)=x - \ln x$ $x \in (0, 10)$
- 13) Έστω $f(x)=x^{\frac{1}{x}}$
i) Μονοτονία
ii) αν $a > \beta > e$, να δείξετε ότι $a^\beta < \beta^a$.

Μονοτονία - Ακρότατα συνάρτησης

1. Δίνεται η συνάρτηση: $(\chi) = \chi^3 + 2\chi - 2\eta\mu\chi$, $\chi \in \mathbb{R}$
- α. Να βρεθεί η τρίτη παράγωγος της f .
- β. Να βρεθούν τα πρόσημα των συναρτήσεων; $f, f', f'', f^{(3)}$,
όταν $\chi < 0$

2. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = -e^x + x$ και $g(x) = x^3 + 6x$. Να αποδείξετε ότι, αν $x \in [-1, 2]$, είναι $f(x) < g(x)$.

3. Να βρείτε τα $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$, ώστε η συνάρτηση $f(x) = \alpha x^3 + \beta x^2 + \gamma x + 1$ να παρουσιάζει στο

$x_1 = 1$ τοπικό ελάχιστο, το $x_2 = -\frac{1}{2}$ να είναι θέση σημείου καμπής και η

εφαπτομένη της

C_f στο $x_3 = 0$ να είναι κάθετη της ευθείας $\varepsilon : x - 12y = 0$.

4. α) Να εξετάσετε αν η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} 3x^2 - 5x + 6 & x \leq 1 \\ 2\sqrt{x^2 + 3} & x > 1 \end{cases}$ είναι

παραγωγίσιμη στο $x_0 = 1$

β. Έστω η συνάρτηση f με: $f(x) = 3x^3 - \alpha x^2 + \beta x - 3$, όπου $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$.

Αν η f έχει τοπικά ακρότατα στο $x_1 = 1$ και $x_2 = -\frac{5}{9}$, να βρεθούν οι αριθμοί α και β .

5. Έστω δύο συναρτήσεις f, g με κοινό πεδίο ορισμού ένα

διάστημα Δ , για τις οποίες υποθέτουμε ότι:

i. είναι δύο φορές παραγωγίσιμες στο Δ

ii. $f'' = g''$

iii. $0 \in \Delta$ και $f(0) = g(0)$.

Να δείχθει ότι:

α. Για κάθε $x \in \Delta$ ισχύει $f(x) - g(x) = cx$, όπου $c \in \Delta$.

β. Αν η $f(x) = 0$ έχει δύο ρίζες ετερόσημες ρ_1, ρ_2 , τότε η $g(x) = 0$ έχει τουλάχιστον μία ρίζα στο διάστημα $[\rho_1, \rho_2]$,

7 α) Για κάθε $x > 1$ να δείξετε ότι $\ln x > 1 - \frac{1}{x}$

β) Αν $\varphi(x) = \frac{\ln x}{x-1}$, $x > 1$ να μελετηθεί ως προς τη μονοτονία

γ) Αν $(\kappa-1)\ln l = (l-1)\ln \kappa$ και $\kappa, l > 1$ τότε $\kappa = l$

δ) Να βρείτε το σύνολο τιμών της $\varphi(x)$

- 8 α) Αν $\varphi(x)=\alpha^x+4x$ με $\alpha>1$, να μελετηθεί ως προς τη μονοτονία
β) Για ποιες τιμές του πραγματικού λ ισχύει:
 $(\alpha^\lambda)^2-\alpha^{\lambda+2}+4\lambda^2-4\lambda-8>0$.

9 Να αποδείξετε ότι

- α) $e^x > x-1 \quad \forall x \in \mathbb{R}$
β) $\sin x > 1 - \frac{x^2}{2}, x > 0$
γ) $\eta \mu x < 2x, x > 0$
δ) $\epsilon \varphi x > x, x \in (0, \frac{\pi}{2})$
ε) $\eta \mu x - x \sin x > 0, x \in (0, \frac{\pi}{2})$

10) Δίνεται η f ορισμένη στο $[0, +\infty)$ τρεις φορές παραγωγίσιμη και ισχύει: $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in [0, +\infty)$. Δείξτε ότι:

$$f(x) \geq f(0) + x f'(0) + \frac{x^2}{2} f''(0)$$

11 Βρείτε το σύνολο τιμών των συναρτήσεων:

- α) $f(x)=x^5+2x^3+x-1 \quad x \in [0,1]$
β) $g(x)=\frac{\ln x}{x}, x \in [e,3]$
γ) $h(x)=x-\ln x, x \in (0,1)$

12. Έστω f, g συνεχείς στο $[1, +\infty)$ με $f(1)=g(1)$ και $x f'(x)-f(x) < x^2 g'(x) \quad \forall x \in (1, +\infty)$. Δείξτε ότι:

- α) η $h(x)=\frac{f(x)}{x}-g(x)$ είναι γνήσια φθίνουσα στο $[1, +\infty)$
β) ισχύει $f(x) < x \cdot g(x) \quad \forall x > 1$

13) 1) Δείξτε ότι $\forall x > 0$ ισχύει $x^2-2\ln x-1 \geq 0$

2) Αν $f(x)=x+\frac{\ln x}{x}, x > 0$ δείξτε ότι

- α) $f(x)$ γνήσια αύξουσα
β) Η ευθεία $\psi=\chi$ είναι ασύμπτωτη της $f(x)$
γ) βρείτε σημείο της C_f ώστε η εφαπτομένη στο σημείο αυτό να είναι προς την ασύμπτωτη
δ) η $f(x)=0$ έχει ακριβώς μια λύση στο $(\frac{1}{2}, 1)$